

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

ПРОЕКТ!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

**Екатерина Захариева - заместник министър-председател
по правосъдната реформа и министър на външните работи**

Относно: проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

**Уважаеми господин министър-председател,
Уважаеми госпожи и господа министри,**

В съответствие с чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

С проекта на акт се предвиждат промени в **Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим („НУРИВОВР“)**, приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., Обн., ДВ, бр. 55 от 2011 г., в сила от 03.08.2011 г.; изм., бр. 60 от 2014 г.; изм., бр. 57 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 5 и бр. 27 от 2019 г., и в **Тарифа № 3 за таксите, които се събират за консулско обслужване в системата на Министерството на външните работи по Закона за държавните такси („Тарифа № 3“)**, приета с ПМС № 333 от 28.12.2007 г., Обн. ДВ. бр. 3 от 2008 г., изм. ДВ. бр. 35 от 2009 г., изм. ДВ. бр. 18 и бр. 34 от 2010 г., изм. и доп. ДВ. бр. 4 и бр. 70 от 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр. 75 от 2018 г., доп. ДВ. бр. 7 от 2019 г.

Визовата политика е важен инструмент за улесняване на туризма и бизнеса, като същевременно спомага за отстраняване на рисковете за сигурността и на риска от незаконна миграция към ЕС. Общата визова политика следва да допринесе за генерирането на растеж и да бъде съгласувана с другите политики на Съюза, свързани с външните отношения, търговията, образованието, културата и туризма.

След публикуване в „Официален вестник“ на ЕС (ОВ, L 188, 12.07.2019 г., стр. 25) на Регламент (ЕС) 2019/1155 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на Общността („Визовият кодекс на ЕС“) е налице необходимост от промяна в част от действащата подзаконова нормативна уредба, която урежда визовия режим в Република

България, тъй като не са отразени нововъведенията, които са възпроизведени в последната редакция на Визовия кодекс на ЕС. Целта на промените е националното право да е в унисон с правото на ЕС в област „Правосъдие и вътрешни работи“ и по специално в съответствие с общата визова политика на ЕС. Както НУРИВОВР, така и Тарифа № 3 съдържат разпоредби, които са в съответствие с Визовия кодекс на ЕС, но преди измененията на регламента от м. юни 2019 г., които са в сила от 2 февруари 2020 г.

Във връзка с поддържане на готовността ни за присъединяване към Шенгенското пространство следва да се извърши хармонизация на националното законодателство с шенгенските критерии и по-специално по отношение на единната такса за краткосрочни визи, както и издаването на многократни краткосрочни визи. Както е известно, още през 2011 г. Република България е изпълнила всички необходими условия за пълното прилагане на достиженията на правото от Шенген и продължава да осъществява постоянен процес по хармонизация на националното законодателство с шенгенските изисквания.

Промените в НУРИВОВР целят уеднаквяване на периода на престой, съгласно европейското законодателство, като изчисляването в месеци е заменено с дни. Това понятие е по-точно, тъй като срокът се определя в дни, вместо в месеци.

Друга цел е да се установи по-систематично и по-хармонизирано издаване на многократни краткосрочни визи с по-дълъг срок на валидност за добросъвестните редовни пътници, които възнамеряват да посещават страната ни с цел туризъм.

Предвиждат се промени в образца на заявлението за издаване на виза и формуляра за отказ.

Друга промяна е свързана с Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета, който през годините е бил неколккратно и съществено изменян, а през ноември 2018 г. беше кодифициран с новия Регламент (ЕС) 2018/1806 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 година за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ, L 303, 28.11.2018 г., стр. 1). Поради тази причина в НУРИВОВР се въвежда новото наименование на Регламента.

В случаите, когато е необходимо допълнително разглеждане на заявлението за визите за краткосрочно пребиваване или летищен транзит, или в случаите на представителство, когато се извършва консултиране с органите на представляваната държава членка, срокът за разглеждане се удължава от 30 на 45 календарни дни. За нетърпящите отлагане случаи пък се предвижда възможност решението за издаване на визи за летищен транзит или краткосрочно пребиваване да се вземе в рамките на деня, а не както към момента в срок до 3 работни дни.

В Наредбата се въвеждат допълнителни разпоредби, свързани с извършването на непосредствено и редовно наблюдение върху дейността на външните изпълнители на услуги, за да се гарантира спазването на правния инструмент, с който се уреждат възложените им отговорности. Част от промените предвиждат веднъж на 9 месеца да се извършват

редовни проверки на място в помещенията на външния изпълнител на услуги с цел спазване на общата информация относно критериите, условията и процедурите за кандидатстване за виза и съдържанието на заявленията по образец, предоставяна на кандидатите от външния изпълнител, както и по отношение всички технически и организационни мерки за сигурност, необходими за защита на личните данни срещу неволно или незаконно унищожаване или неволно изгубване, изменение, непозволено разкриване и други незаконни форми на обработване на лични данни.

Промените в Тарифа № 3 са свързани с измененията във Визовия кодекс на ЕС и поради това се предвижда увеличаване на визовата такса с 20 евро - от 60 на 80 евро. Визовата такса следва да осигурява достатъчно финансови средства за покриване на разходите, свързани с обработването на заявленията, включително свързани с подходящи структури и достатъчно персонал, за да се гарантират качеството и целостта на процедурата по разглеждането на заявленията, както и спазването на сроковете. Размерът на визовата такса не е променяна на ниво ЕС от 2006г., а в Република България респективно от 2008 г. насам, когато Тарифа № 3 е обнародвана в „Държавен вестник“. Република България следва общата визова политика на ЕС и таксата за визите за краткосрочно пребиваване също е определена по общностен начин – единна за всички държави членки. Поради тази обективна причина не е представен разчет относно определяне на размера на предлаганата държавна такса.

Предвид предстоящия летен туристически сезон се предвижда отложено действие на увеличението, което да влезе в сила на 1 октомври 2021 г.

Важно е да се подчертае, че увеличението на визовата такса няма да повлияе и няма да промени визовата такса по Споразуменията за улесняване на визовия режим между ЕС и трети страни, която е 35 евро, и се прилага за гражданите на държавите, с които ЕС има сключени визови споразумения за улесняване на визовия режим като Руската федерация, Република Азербайджан и Република Армения, а от 1 юли 2020 г. влезе в сила и Споразумението между ЕС и Република Беларус.

Във връзка с динамичната ситуация по разпространението на вируса COVID-19, за първите три тримесечия на 2020 г. е отчетен спад на визите с около 74% спрямо същия период на 2019 г.

Към настоящия момент не могат да бъдат направени реални прогнози как ще се развиват ограниченията за пътуване, респективно кога и как ще се възстанови нивото за издаване на български визи. В тази връзка, за изчисляване на въздействието на проекта на акт е прогнозирано постепенно нарастване на броя визи през 2021 г. и 2022 г. и достигане на нормални нива през 2023 г.

За 2021 г. и 2022 г. е предвидено нарастване на броя визи с 50 % спрямо 2020 г., или 2021 г. - 40 500 бр.; 2022 г. – 53 500 бр.

За 2023 г. е прогнозирано достигане на нормалните нива на броя на издаваните визи, изчислени на база данните от 2019 г. спрямо 2018 г., тъй като те отразяват най-реално ситуацията преди ограниченията, породени от разпространението на вируса COVID-19.

Отразена е трайната тенденция на намаляване на общия брой издадени български визи за краткосрочно пребиваване („С“), като за всяка от годините 2020-2023 е направено намаляване с по 15 000 бр. спрямо 2019 г. или 57 823 бр. за 2023г.

Прогнозната индикативна стойност, с които ще се увеличат приходите, събирани от тази визова такса, за тази и следващите три години е, както следва: 2020 г. (+ 765 707,44 лв.), 2021 г. (+ 1 100 154,38 лв.), 2022 г. (+ 1 531 414,89 лв.) и 2023 г. (+ 1 639 865,66 лв.).

Следва да се отбележи, че таксата в размер на 35 евро, която в момента се събира за деца от 6 до 12 годишна възраст, ще отпадне изцяло, като всички деца на възраст до 12 години ще бъдат освободени от изискването за заплащане на визова такса. Прогнозната индикативна стойност, с които ще намалее приходите, събирани към настоящия момент от тази визова такса, за тази и следващите три години е, както следва: 2020 г. (-184 825,94 лв.), 2021 г. (-308 043,22 лв.), 2022 г. (-396 651,87 лв.) и 2023 г. (-395 801,32 лв.).

Друга от промените в проекта на акт цели намаляване от 15 лв. на 5 лв. на таксата за удостоверяване с „Apostille“ на документи, издадени от български учреждения съгласно Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове (ДВ, бр. 45 от 2001 г.).

Към настоящия момент органите, които са оправомощени да извършват удостоверяване с „Apostille“, събират различни такси за една и съща услуга. Таксата, която се събира от Министерството на правосъдието и областните администрации за удостоверяване на документи с „Apostille“ е в размер на 5 лв., а таксата, която се събира от МВНР, е 15 лв. С цел уеднаквяване на таксата следва да се промени Тарифа № 3.

Начинът на определяне на размера на таксата от страна на МВНР включва:

1. Разходи за осигуряване на последваща софтуерна и хардуерна поддръжка и за консумативи (за 1 година):

- за осигуряване на последваща поддръжка, съответно с ролки за пос-терминални устройства – 209 лв., термо ролки за ел. печат – 7 768 лв., непрекъснатата термо ролка – 1 246 лв.

- за осигуряване на софтуерна и хардуерна последваща поддръжка за абонаментно обслужване и поддържане на системата (по договор) – 14 000 лв.

2. Разходи за персонала, ангажиран за предоставянето на услугата на база натовареност за 8 души които предоставят едновременно две услуги - удостоверяване с „Apostille“ и заверка на подписа на преводача. (1 200 лв. месечен разход за заплати и осигуровки по 12 месеца по 30 дни) - 115 200 лв.

Общ разход за предоставяне на услугата за 1 г. – 122 940,83 лв.

За 17 690 услуги годишно, средният разход за предоставяне на една услуга е 6.95 лв. Имайки предвид, че предоставянето на услугата няма да е

единственото задължение на съответните служители, може да се приеме, че размер на таксата – 5 лв., съответства на разходоориентирания принцип за определяне на държавните такси.

Броят на услугите е 17 690 бр., като приходите са в размер на 347 783 лв. за 2019 г. Единичната цена за удостоверяване на документ с „Apostille“ за обикновена услуга се намалява от 15 лв. на 5 лв. Постъпленията от приходите от извършените услуги ще е в размер на 115 928 лв. или това ще намали приходите на МВнР за удостоверяване на документи с „Apostille“ в индикативен размер 58 000 лв. (1/4 от годишната база, тъй като отражението ще е само за последното тримесечие) за 2020 г. и следващите години.

Новият размер на таксата е съобразен с изискванията за разходоориентираност съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за държавните такси. Към настоящия момент, таксата за удостоверяване с „Apostille“ е регламентирана в чл. 8, ред 1, където попадат и таксите за други услуги, предоставяни от МВнР. В тази връзка се предвижда намаленият размер на таксата да бъде обособен в отделен, нов ред 1а.

Проектът на акт е свързан с изпълнение на актове на Европейския съюз, но съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 85 на Министерския съвет от 17.04.2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз (загл. изм. - ДВ, бр. 65 от 2010 г., в сила от 20.08.2010 г.) не се прилага справка за съответствие с европейското право, тъй като въвежда в националното законодателство текстове от регламент на Европейския съюз.

Предложеният проект на акт ще окаже въздействие върху държавния бюджет. Към предоставените материали е приложена и финансова обосновка съгласно приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт е публикуван на официалната интернет-страница на Министерството на външните работи и на Портала на Министерския съвет за обществени консултации. В съответствие с чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове по проекта на постановление са проведени обществени консултации в 14-дневен срок, поради приетите и обнародвани с бр. 21 на „Държавен вестник“ от 2021 г. промени в Закона за чужденците в Република България. С одобрените изменения в нормативната база се въвежда, че визата за краткосрочно пребиваване може да бъде издадена за многократно влизане и със срок на валидност до 5 години, когато чужденецът:

1. притежава валиден пътен документ, който му дава право да влезе на територията на България, издаден е в рамките на последните 10 години и е със срок на валидност най-малко три месеца след планираната дата на отпътуване от територията на страната, освен при извънредни обстоятелства или хуманитарни причини;

2. е обосновал целта и условията на планирания престой и това, че разполага с достатъчно средства за издръжка както за срока на планирания престой на територията на България, така и за завръщането си в страната на произход или за транзита към трета страна, в която е

гарантирано неговото приемане, или че е в състояние законно да придобие тези средства.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България се постановява още, че многократната виза със срок на валидност до 5 години може да бъде издадена и на чужденци, които обосноват намерението си за редовно пътуване, при условие че докажат своята добросъвестност и надеждност и правомерното използване на предишни визи, своето икономическо положение в държавата на произход и действителното си намерение да напуснат територията на България преди изтичането на визата, за която кандидатстват.

Всичко това налага промяна с последната редакция на Закона за чужденците в Република България и в подзаконовата нормативна уредба.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е извършена частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Постановление.

**Уважаеми господин министър-председател,
Уважаеми госпожи и господа министри,**

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да обсъди и приеме представения проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

Приложения:

1. Проект за Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет;
2. Одобрена финансова обосновка;
3. Частична предварителна оценка на въздействието и становище на дирекция „Модернизация на администрация“;
4. Справка за получените съгласувателни становища;
5. Проект на Съобщение за СМО.

С уважение,

ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА